

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร

พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เจ้าของเครื่องจักรผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักร ให้ยื่นคำขอตามแบบ อ. ๑/๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ จำนวนสามฉบับพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอ ต่อนายทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลาง หรือสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรประจำจังหวัดที่เครื่องจักรนั้น

ตั้งอยู่ ในกรณีที่ ได้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรประจำ
จังหวัด

ข้อ ๒ ให้นายทะเบียนปิดประกาศการขอจดทะเบียนกรรม
สิทธิ์เครื่องจักรตามแบบที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด ณ
สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรที่รับคำขอ และที่ว่าการอำเภอหรือ
กิ่งอำเภอที่เครื่องจักรนั้นตั้งอยู่ มีกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่
วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะคัดค้านการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์
เครื่องจักร ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อนายทะเบียนตามแบบที่
กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด ภายในกำหนดเวลาตามประกาศ
ในข้อ ๒ เมื่อได้รับคำร้องคัดค้าน ให้นายทะเบียนระงับการ
ดำเนินการจดทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผู้ถือกรรมสิทธิ์เป็น
การแน่นอน แต่ถ้านายทะเบียนสอบสวนแล้วเห็นว่า การคัดค้าน
นั้นไม่มีเหตุผลเพียงพอและได้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลัก
ฐานตามคำขอเป็นการถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนจัดให้มีแผ่น
ป้ายทะเบียนทำด้วยโลหะ มีขนาด ลักษณะ และข้อความตาม
แบบ ร.๘/๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ ติดไว้ที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของ
เครื่องจักรนั้นให้เห็นได้โดยชัดเจน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ข้อ ๔ ให้นายทะเบียนผู้ได้รับคำขอตามข้อ ๑ เป็นผู้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรตามแบบ ร.๒/๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ มอบแก่ผู้ยื่นคำขออนึ่งฉบับ และเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรประจำจังหวัดที่เครื่องจักรนั้นตั้งอยู่หนึ่งฉบับ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลางหนึ่งฉบับ

ข้อ ๕ เจ้าของเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักรใดไว้แล้ว ประสงค์จะจดทะเบียนจำนองหรือขายฝากเครื่องจักรนั้น ให้ยื่นคำขอตามแบบ อ.๑/๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้ จำนวนสองฉบับพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอต่อนายทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรกลางหรือสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรประจำจังหวัดที่เครื่องจักรนั้นตั้งอยู่ ในกรณีที่ได้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนเครื่องจักรประจำจังหวัด

ให้นำความในข้อ ๒ และข้อ ๓ มาใช้บังคับแก่การจดทะเบียนจำนองหรือขายฝากเครื่องจักรโดยอนุโลม

ข้อ ๖ เมื่อนายทะเบียนได้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานตามคำขอเป็นการถูกต้องแล้ว ให้จัดทำหนังสือสัญญาจำนองหรือขายฝากเครื่องจักรตามแบบอ.๒/๑ หรือแบบอ.๒/๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้ จำนวนสามฉบับ พร้อมทั้งบันทึกสาระสำคัญ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ของสัญญาลงในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร ให้ปรากฏการจำนองหรือขายฝากเครื่องจักรนั้น แล้วมอบหนังสือสัญญาให้คู่สัญญายึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับและเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรที่รับคำขอหนึ่งฉบับ

ข้อ ๓ ในกรณีเจ้าของเครื่องจักรประสงค์จะจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักร พร้อมกับการจดทะเบียนจำนองหรือขายฝากเครื่องจักร ให้นำความในข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ มาใช้บังคับแก่การจดทะเบียนโดยอนุโลม

ข้อ ๘ ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนได้ถอนการจำนองหรือขายฝากเครื่องจักร ให้ยื่นคำขอตามแบบ อ. ๑/๓ ทำขกฏกระทรวงนี้ จำนวนสองฉบับพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอต่อนายทะเบียนที่ได้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร

ข้อ ๙ เมื่อนายทะเบียนได้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานตามคำขอเป็นการถูกต้องแล้ว ให้จดลงในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรให้ปรากฏการได้ถอนนั้น

ข้อ ๑๐ เจ้าของเครื่องจักรผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอย่างอื่นเกี่ยวกับเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ให้ยื่นคำขอตามแบบ อ. ๑/๔ ทำขกฏกระทรวงนี้ จำนวนหนึ่ง

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

ฉบับพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอต่อนาย
ทะเบียนที่ได้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนนั้น

ข้อ ๑๑ เมื่อนายทะเบียนได้ตรวจสอบคำขอและเอกสาร
หลักฐานตามคำขอเป็นการถูกต้องแล้ว ให้จดลงในหนังสือ
สำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรให้ปรากฏการจดทะเบียน
นั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

ยศ บุญนาค

ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้ใช้อำนาจของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

อากร
แสตมป์

เลขรับที่.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก)

คำขอ
จดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....ตรอก/ซอย.....
ถนน.....คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....

ขอจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักรตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร
พ.ศ. ๒๕๑๔ จำนวน.....เครื่อง ตามรายการดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

เครื่องจักรดังกล่าวใช้ในกิจการอุตสาหกรรม.....
อยู่ที่โรงงาน.....เลขที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....คลอง/แม่น้ำ.....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
โทรศัพท์.....

- พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว คือ
- หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์เครื่องจักร.....ฉบับ
  - หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท (ถ้ามี)
  - หนังสือมอบอำนาจ (ในกรณีที่ให้ผู้อื่นมาขึ้นแทน)
  - สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ในกรณีที่ เป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒)

อากร
แสตมป์

เลขรับที่.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก)

คำขอ
จดทะเบียนจ้าง/ขายฝาก เครื่องจักร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ขอจดทะเบียน.....เครื่องจักรหมายเลขทะเบียน.....

.....รวม.....เครื่อง

ซึ่งอยู่ที่โรงงาน.....เลขที่.....

ตรอก/ซอย.....ถนน.....คลอง/แม่น้ำ.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....ไว้กับ.....

.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

เป็นจำนวนเงิน.....(.....)

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว คือ

- หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร
- หนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท (ถ้ามี)
- หนังสือมอบอำนาจ (ในกรณีที่ให้ผู้อื่นมาแทน)

(ลงชื่อ).....เจ้าของเครื่องจักร

(.....)

อากร
แสตมป์

เลขรับที่.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก)

คำขอ

จดทะเบียนการไถ่ถอนการจำนอง/ขายฝาก เครื่องจักร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ขอจดทะเบียน.....เครื่องจักรหมายเลขทะเบียน.....

ซึ่งอยู่ที่โรงงาน.....เลขที่.....

ต.รอก/ซอย.....ถนน.....คลอง/แม่น้ำ.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ตามสัญญาจำนอง/ขายฝากที่ได้กระทำ ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักร.....

หมายเลขทะเบียนจำนอง/ขายฝาก.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว คือ

- หนังสือสัญญาจำนอง/ขายฝากเครื่องจักร
- หลักฐานแสดงการไถ่ถอนการจำนอง/ขายฝากเครื่องจักร
- หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร

(ลงชื่อ).....ผู้ไถ่จำนอง/ขายฝาก

(.....)

อากร
แสตมป์

เลขรับที่.....
วันที่.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่กรอก)

คำขอ

จดทะเบียนสิทธิหรือนิติกรรมอย่างอื่นเกี่ยวกับเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ขอจดทะเบียนการได้มาโดย.....เครื่องจักร

หมายเลขทะเบียน.....

ซึ่งอยู่ที่โรงงาน.....เลขที่.....

ต.รอก/ซอย.....ถนน.....คลอง/แม่น้ำ.....

หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว คือ

- หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร
- หลักฐานนิติกรรมที่เกี่ยวข้องตามกรณี
- คำสั่งศาล (ถ้ามี)
- อื่น ๆ (ถ้ามี)

อนึ่ง ข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้คำชี้แจงรายละเอียดหรือส่งเอกสารเพิ่มเติมตามที่สำนักงานทะเบียนเครื่องจักรต้องการ

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

หนังสือสัญญา
จํานองเครื่องจักร

หมายเลขทะเบียนจํานอง.....

เครื่องจักร.....

หมายเลขทะเบียน.....

หนังสือสัญญาฉบับนี้ ได้ทำเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักร..... ระหว่าง

ผู้จํานอง ชื่อ..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โดย.....

อายุ..... ปี สัญชาติ..... เป็นผู้ทำการแทนตามหนังสือ.....

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

กับผู้รับจํานอง ชื่อ..... อายุ..... ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โดย.....

อายุ..... ปี สัญชาติ..... เป็นผู้ทำการแทนตามหนังสือ.....

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันดังต่อไปนี้

(๑) ผู้จ้างมีกรรมสิทธิ์ในเครื่องจักรดังกล่าวข้างต้น รวม.....เครื่อง
เครื่องจักรอยู่ที่โรงงาน.....เลขที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....คลอง/แม่น้ำ.....
หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

(๒) ผู้จ้างตกลงจ้างเครื่องจักรดังกล่าวใน (๑) ไว้กับผู้รับจ้างเป็น
จำนวนเงิน.....บาท (.....)
และผู้จ้างได้รับเงินจำนวนนี้ไปแล้ว

(๓) ผู้จ้าง.....แก่ผู้รับจ้างในอัตรา.....ละ.....
ต่อ.....จนกว่าจะได้ชำระหนี้การจ้างรายนี้เสร็จสิ้น และผู้จ้างจะได้นำเงิน
ดอกเบี้ยจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างภายใน.....

(๔) ผู้จ้างตกลงว่าจะไถ่ถอนการจ้างให้เสร็จสิ้นในวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.....หรือภายใน.....เดือน
นับตั้งแต่วันทำหนังสือสัญญาจ้างฉบับนี้เป็นต้นไป

(๕) .....

หนังสือสัญญา^๕นี้ได้ทำเป็นสามฉบับมีข้อความตรงกัน สำหรับสำนักงานทะเบียน
เครื่องจักรหนึ่งฉบับ ผู้จ้างหนึ่งฉบับ และผู้รับจ้างหนึ่งฉบับ

ทั้งสองฝ่ายเข้าใจข้อความในสัญญา^๕นี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงชื่อไว้เป็นสำคัญต่อ
หน้าพยาน

(ลงชื่อ).....ผู้จ้าง

(ลงชื่อ).....ผู้รับจ้าง

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

หนังสือสัญญา^๕นี้ได้ทำที่สำนักงานทะเบียนเครื่องจักร.....
และได้จดทะเบียนการจ้างตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔ แล้ว
เลขที่.....วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....นายทะเบียน

อ. ๒/๒

หนังสือสัญญา
ขายฝากเครื่องจักร

หมายเลขทะเบียนขายฝาก.....

เครื่องจักร.....

หมายเลขทะเบียน.....

หนังสือสัญญาฉบับนี้จัดทำเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ณ สำนักงานทะเบียนเครื่องจักร..... ระหว่าง

ผู้ขายฝาก ชื่อ.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โดย.....

อายุ.....ปี สัญชาติ.....เป็นผู้ทำการแทนตามหนังสือ.....

.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กับผู้รับซื้อฝาก ชื่อ.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

คลอง/แม่น้ำ.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....โดย.....

อายุ.....ปี สัญชาติ.....เป็นผู้ทำการแทนตามหนังสือ.....

.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ขายฝากมีกรรมสิทธิ์ในเครื่องจักรดังกล่าวข้างต้น รวม.....เครื่อง
เครื่องจักรอยู่ที่โรงงาน..... เลขที่.....
ตรอก/ซอย..... ถนน..... คลอง/แม่น้ำ.....
..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

(๒) ผู้ขายฝากตกลงขายฝากเครื่องจักรดังกล่าวใน (๑) ไว้กับผู้รับซื้อฝาก
เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)
และผู้ขายฝากได้รับเงินจำนวนนี้ไปแล้ว

(๓) ผู้ขายฝากตกลงว่า จะไถ่ถอนการขายฝากให้เสร็จสิ้นในวันที่.....
เดือน..... พ.ศ..... หรือภายใน.....เดือน
นับตั้งแต่วันทำสัญญาขายฝากฉบับนี้เป็นต้นไป

(๔) .....

หนังสือสัญญา^๕นี้เป็นสามฉบับมีข้อความตรงกัน สำหรับสำนักงานทะเบียน
เครื่องจักร^๕หนึ่งฉบับ ผู้ขาย^๕ฝากหนึ่งฉบับ และผู้รับซื้อ^๕ฝากหนึ่งฉบับ

ทั้งสองฝ่ายเข้าใจข้อความในสัญญา^๕โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงชื่อไว้เป็นสำคัญต่อ
หน้าพยาน

(ลงชื่อ).....ผู้ขายฝาก

(ลงชื่อ).....ผู้รับซื้อฝาก

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

หนังสือสัญญา^๕นี้ได้ทำที่สำนักงานทะเบียนเครื่องจักร.....
และได้จดทะเบียนการขายฝากตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔ แล้ว
เลขที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....นายทะเบียน